

O Vos Omnes
Missa Custoditus
ab Ira Mundi

22.08.24

—20.30 h
Església de Sant Genís
Torroella de Montgrí

PROGRAMA

TOMÁS LUIS DE VICTORIA (1548-1611)

Ascendens Christus in altum

TOMÁS LUIS DE VICTORIA

Missa Ascendens Christus in altum

Kyrie
Gloria
Credo
Sanctus
Benedictus
Agnus Dei

RAMON HUMET (N. 1968)

Missa Custoditus ab ira mundi

(estrena absoluta encàrrec del Festival de Torroella de Montgri)

Kyrie
Gloria
Credo
Sanctus. Benedictus
Agnus Dei

Concert sense pausa

Durada aproximada 70 minuts

O Vos Omnes

Anna Piroli i Lara Morger **sopranos**

Mercè Bruguera **contralt**

David Hernández **tenor**

Jesús García Aréjula i Guglielmo Buonsanti **baixos**

Xavier Pastrana baríton i direcció

COMENTARI

UN DIÀLEG

La història de la música pot veure's com un diàleg constant entre músiques. Les obres es van agafant de la mà, es van abraçant, es responen, s'agermanen o es contradiuen sense fer mai gaire cas ni als gèneres ni al temps. De fet, és difícil defensar una visió cronològica de la música, i de l'art. Tota música que sona ara viu en l'ara, com és obvi. A tall d'exemple, per enumerar-ne algun dels més clars i coneguts: les peces, de les més grans a les més petites, de Johann Sebastian Bach, encara ara serveixen de base o d'inspiració a les més diverses creacions, de la clàssica al jazz i més enllà; totes i tots aquells que van tenir Ludwig van Beethoven com un model a seguir: de Franz Schubert i Louise Farrenc a Johannes Brahms; un personatge tan obscur com Carlo Gesualdo, el truculent príncep de Venosa, autor d'una música tan sublim com misteriosa, aixeca passions entre els creadors més avantguardistes; o la polifonia renaixentista, segles més tard, pot encendre la imaginació d'un compositor dels nostres dies i de casa nostra com és el cas de l'obra que avui escoltarem per primer cop: la missa *Custoditus ab ira mundi* de Ramon Humet posada al costat, com fent-se mútuament de mirall, de la missa *Ascendens Christus in altum* de Tomás Luis de Victoria.

Tomás Luis de Victoria és, sense cap mena de dubte, un dels més grans compositors castellans de tots els temps. Nascut prop d'Àvila a mitjan segle XVI, el seu pas per Roma, on aprengué l'ofici al costat, ni més ni menys, que de Giovanni Pierluigi da Palestrina, a qui uns anys més tard prendrà el relleu com a mestre de capella del Collegium Romanum, el marcà definitivament. Més endavant, tornà al seu país natal per fer-se càrrec de la música del convent de les Clarisses Descalces de Madrid, on s'hi havia retirat l'emperadriu Maria d'Àustria, filla de Carles V, i per la mort de la qual escrigué una de les seves obres mestres

més reconegudes i influents: l'*Officium defunctorum* (el *Rèquiem* de Victoria). Va morir l'any 1611.

Si sou assidus al Festival de Torroella de Montgrí, que ha encarregat aquesta nova obra, no us passarà per alt el títol de la missa de Ramon Humet que s'estrena avui: *Custoditus ab ira mundi*, que no és res més que la translació llatina del lema «A recer de la fúria del món».

Autor d'una vintena de misses, aquesta vetllada, de Victoria, en podrem escoltar una de les menys habituals en les programacions de concerts: la missa *Ascendens Christus in altum*. Agafant com a base un motet homònim escrit per ell mateix –una pràctica ben comuna en l'època (també construïnt misses a partir de motets d'altri o fins i tot de cançons profanes)– aquesta missa es divideix en les habituals sis parts (amb el *Sanctus* i el *Benedictus* per separat, dues parts que s'unificaran definitivament més endavant, en el classicisme): *Kyrie*, *Gloria*, *Credo*, *Sanctus*, *Benedictus*, tots a cinc veus, i un *Agnus Dei* a sis veus (un creixement final en el nombre de veus també força generalitzat).

Si sou assidus al Festival de Torroella de Montgrí, que ha encarregat aquesta nova obra, no us passarà per alt el títol de la missa de Ramon Humet que s'estrena avui: *Custoditus ab ira mundi*, que no és res més que la translació llatina del lema «A recer de la fúria del món». Després d'uns anys explorant el món de la música vocal i coral, amb fruits tan interessants i inoblidables com l'immens fresc per a veus soles *Llum* (escrit entre els anys 2013 i 2016), Humet ha volgut centrar ara el focus en la polifonia

del renaixement i submergir-se en la seva expressiva austeritat i sever contrapunt a tall d'homenatge, intentant seguir-ne els passos amb cura i al detall però, alhora, sense perdre la personalitat. Hi circulen referències al bo i millor dels polifonistes d'arreu: Cristóbal de Morales, Orlando di Lasso, William Byrd... i, és clar, i amb especial èmfasi i petja, Tomás Luis de Victoria. Però no només. Ramon Humet és un creador sensible i obert a tot allò que l'envolta, tant exteriorment com interior. Deixem que sigui ell mateix qui ens en parli, per tal de revelar-nos-en alguns secrets:

«L'expressió austera del *Benedictus* està inspirada per la contemplació d'una posta de sol al desert dels Monegros, en un recés eremític de diversos dies. Una estreta franja de cel entre els núvols espessos i l'horitzó va construir el marc d'aparició fugissera d'un sol enlluernador abans de pondre's i donar pas a la nit. El motiu principal —agraciat per la benedicció d'aquest inoblidable capvespre— es basteix sobre unes notes llargues, amb acumulació intervals de segona i resolució fosca però, alhora, dolça.

La missa ortodoxa també ha estat font d'inspiració. He gaudit de l'escolta, durant moltes hores, del repertori sacre dels monjos de l'Abadia de Chevetogne. El càlid color de llurs veus, la simplicitat harmònica i, molt especialment, la profunda devoció que expressen han impregnat les declamacions i antífoes del *Credo*».

Tot plegat ho escoltarem en les veus de l'Ensemble O Vos Omnes que dirigeix Xavier Pastrana, l'excel·lència i entrega profunda a la música dels quals ja són velles conegudes dels murs de l'església de Sant Genís. Un vespre de reflexió i bellesa, de pau i serenor. Un mirall sonor, un diàleg musical, a recer de la fúria del món.

Joan Magrané

BIOGRAFIA

ENSEMBLE O VOS OMNES

L'Ensemble O Vos Omnes va ser fundat l'any 2011 pel director i compositor Xavier Pastrana. Amb una llarga experiència en la música coral i de formació transversal en el camp de la música clàssica, Pastrana ha aconseguit, en poc temps, situar l'Ensemble O Vos Omnes com un dels grups vocals de música antiga de més projecció de Catalunya.

De la passió per la música antiga en neix la voluntat de connectar el seu repertori amb el món actual, fent de cada concert una experiència única, propera i commovedora per a tothom. Cadascun dels projectes de l'ensemble pretenen valorar la capacitat de la música antiga de dialogar amb la societat contemporània. Treballant en la recuperació, contextualització i creació de nous repertoris i formats, l'Ensemble O Vos Omnes proposa concerts i enregistraments sorprenents i de gran rigor tècnic.

Les seves interpretacions han estat lloades per la premsa especialitzada, tant en les obres de gran format com en les de petita factura. També han cridat l'atenció les seves interpretacions de música contemporània, que han estat reconegudes per compositors de renom com Bernat Vivancos o Joan Magrané. La capacitat de combinar precisió tècnica amb un so distintiu i d'una gran musicalitat és el segell que ha portat l'ensemble a ser considerat un grup únic en la seva especialitat.

O vos Omnes va debutar en el Festival de Torroella de Montgrí en l'edició de 2023

XAVIER PASTRANA

Tot i haver completat la carrera de guitarra, va trobar aviat la seva passió en la direcció i la composició. Com a director té experiència en diversos camps (orquestral, coral, cobla, infantil...), en els quals sempre ha estat reconegut per la seva sensibilitat musical i l'elegància del seu gest. Ha estat al capdavant de diverses formacions, però és amb l'Ensemble O Vos Omnes amb qui ha aconseguit el reconeixement com a director d'un dels millors cors del país, al qual ha portat a altes cotes de perfecció en molt poc temps.

En la seva etapa de formació va estudiar composició i orquestració amb Manel Oltra, eminent compositor català valorat especialment per la seva obra coral. Fruit d'aquest estudi, Xavier Pastrana demostra un gran domini de la textura coral i una sorprenent capacitat en les seves interpretacions de posar en relleu els elements formals i les tensions i distensions musicals, mantenint sempre una gran atenció a l'equilibri ideal i a la independència de les veus en cada passatge.

Per tal de completar els seus estudis, va passar una curta temporada a la Universitat für Musik und Darstellende Kunst de Viena, on estudia direcció orquestral amb Uros Lajovic i Simeon Pironkoff, tot i que sempre ha confessat una especial predilecció com a mestre pel director Salvador Mas.

El primer contacte amb la música antiga li ve del guiatge de Pierre Cao, director luxemburgues amb qui va estudiar a l'Escola Superior de Música de

Catalunya. A partir de l'estudi amb aquest director, Xavier Pastrana inicia una relaci3 idillica amb la música anterior al segle XIX que combina amb la seva faceta de compositor, la qual, per tant, el manté en contacte també amb la música del segle XXI.

Xavier Pastrana va debutar en el Festival de Torroella de Montgrí en l'edici3 de 2010 i hi va tornar en la de 2023

CLUB DE CLÀSSICA

ISAAC ALBÉNIZ,
ENRIC GRANADOS I
MANUEL DE FALLA
COMPOSITORS
IBÈRICS

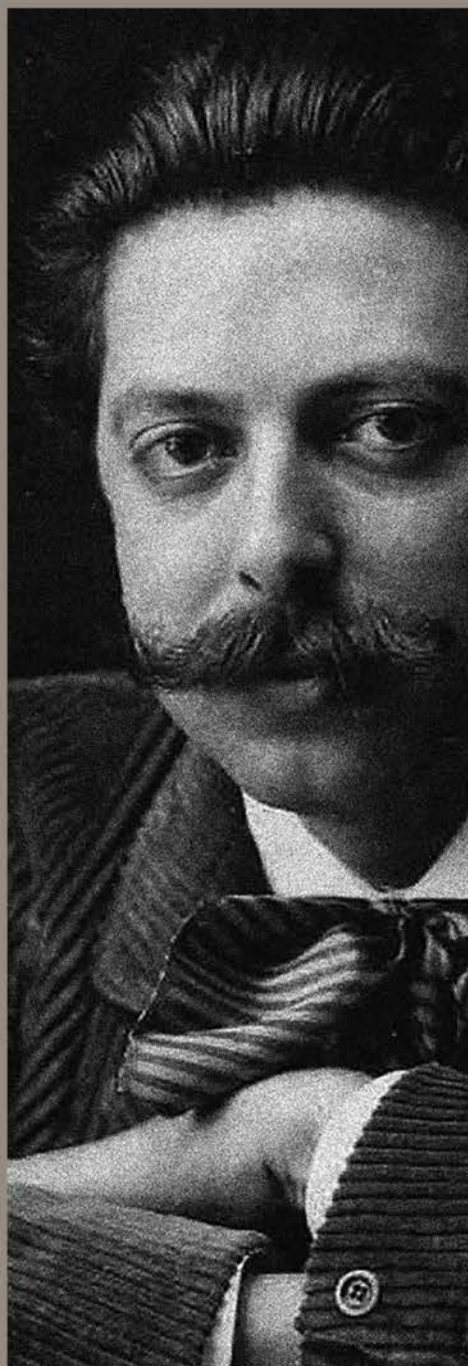
T

TORROELLA
DE MONTGRÍ

CICLE DE 3
CONFERÈNCIES
A CÀRREC DE
JOAN VIVES
AL MUSEU DE LA
MEDITERRÀNIA

Cal inscripció prèvia
Més informació a
www.festivaldetorroella.cat

28.09.2024–11 h
“Isaac Albéniz i la
música alhambrista”

09.11.2024–11 h
“Enric Granados,
romàntic i goyesc”

14.12.2024–11 h
“Manuel de Falla,
de l’arrel andalusa a
Stravinski”

LLIBRET

TOMÁS LUIS DE VICTORIA (1548-1611)

Ascendens Christus in altum

Ascendens Christus in altum,
Captivam duxit captivatem, alleluia
Dedit dona hominibus, alleluia

Ascendit deus in iubitatione,
Et Dominus in voce tubae, alleluia
Dedit dona hominibus, alleluia

TOMÁS LUIS DE VICTORIA

Missa Ascendens Christus in altum

KYRIE

Kyrie, eleison
Christe, eleison
Kyrie, eleison

GLORIA

Gloria in excelsis Deo.
Et in terra pax hominibus bonae
voluntatis.
Laudamus te, benedicimus te,
adoramus te, glorificamus te.
Gratias agimus tibi propter
magnam gloriam tuam.
Domine Deus, Rex coelestis.
Deus Pater Omnipotens.
Domine Fili unigenite,
Jesu Christe
Domine Deus,
Agnus Dei,
Filius Patris.
Qui tollis peccata mundi,
miserere nobis,
Qui tollis peccata mundi,
suscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad dexteram Patris,
miserere nobis.
Quoniam tu solus Sanctus,
tu solus Dominus
tu solus Altissimus Jesu Christi.
Cum Sancto Spiritu
in gloria Dei Patris, amen.

TOMÁS LUIS DE VICTORIA (1548-1611)

En ascendir Crist al cel

En ascendir Crist al cel,
va portar captiva a la captivitat, Alleluia.
Va donar dons als homes, Alleluia.

Déu ascendeix entre goig,
el Senyor al so de la trompeta. Alleluia.
Va donar dons als homes, Alleluia.

TOMÁS LUIS DE VICTORIA

Missa Ascendens Christus in altum

KYRIE

Senyor, tingueu pietat
Crist, tingueu pietat
Senyor, tingueu pietat

GLORIA

Glòria a Déu a dalt del cel
i a la terra pau als homes
de bona voluntat.
Us lloem, us beneïm,
us adorem, us glorifiquem.
Us donem gràcies per la vostra
immensa glòria.
Senyor Déu, Rei celestial,
Déu Pare omnipotent,
Senyor, Fill unigènit,
Jesucrist,
Senyor Déu,
Anyell de Déu,
Fill del Pare.
Vós que lleveu el pecat del món,
tingueu pietat de nosaltres;
Vós que lleveu el pecat del món,
acolliu la nostra súplica.
Vós que seieu a la dreta del Pare,
tingueu pietat de nosaltres
Perquè Vós sou l'únic sant,
vós l'únic Senyor,
vós l'únic Altíssim, Jesucrist.
Amb l'Esperit Sant,
en la glòria del Déu Pare. Que així sigui.

CREDO

Credo in unum Deum,
Patrem omnipotentem,
factorem caeli et terrae,
visibilium omnium et invisibilium.
Et in unum Dominum Jesum Christum.
Filium Dei unigenitum
et ex Patre natum ante omnia saecula.
Deum de Deo, lumen de lumine.
Deum verum de Deo vero,
genitum, non lactum,
consubstantiali Patri,
per quem omnia facta sunt.
Qui propter nos homines
et propter nostram salutem
descendit de caelis.
Et incarnatus est
de Spiritu Sancto ex Maria Virgine
et homo factus est.
Crucifixus etiam pro nobis
sub Pontio Pilato
passus et sepultus est.
Et resurrexit tertia die,
secundum scripturas,
et ascendit in caelum,
sedet ad dextram Dei Patris.
Et iterum venturus est cum gloria
iudicare vivos et mortuos,
cuius regni non erit finis.
Et in Spiritum Sanctum
Dominum et vivificantem,
qui ex Patre Filioque procedit;
qui cum Patre et Filio
simul adoratur, et conglorificatur;
qui locutus est per Prophetas.
Et unam Sanctam catholicam
et apostolicam Ecclesiam.
Confiteor unum baptisma
in remissionem peccatorum.
Et expecto resurrectionem mortuorum,
et vitam venturi saeculi, amen.

SANCTUS

Sanctus, Sanctus, Sanctus.
Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt caeli et terra,
gloria tua
Hosanna in excelsis.

BENEDICTUS

Benedictus qui venit in nomine Domini.
Hosanna in excelsis.

AGNUS DEI

Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Dona nobis pacem.

CREDO

Crec en un sol Déu.
Pare totpoderós,
creador del cel i de la terra,
de totes les coses visibles i invisibles.
I en un sol Senyor Jesucrist,
fill unigènit de Déu,
nascut del pare abans de tots els segles.
Déu de Déu, Llum de Llum,
Déu vertader de Déu vertader.
Engendrat, no pas creat,
de la mateixa naturalesa que el Pare;
per ell tota cosa fou creada.
El qual per nosaltres els homes
i per la nostra salvació,
davallà del cel.
I, per obra de l'Esperit Sant,
s'encarnà de la Verge Maria
i es feu home.
Crucificat després per nosaltres
sota el poder de Ponç Pilat,
patí i fou sepultat.
I ressuscità al tercer dia,
d'acord amb les Escripures
i se'n pujà al cel;
seu a la dreta del Pare
i tornarà gloriós
a judicar els vius i els morts,
i el seu regnat no tindrà fi.
Crec en l'Esperit Sant,
que és Senyor i infon la vida;
que procedeix del Pare i del Fill
i juntament amb el Pare i el Fill
és adorat i glorificat;
que parlà per boca dels profetes.
I en una sola Església,
santa, catòlica i apostòlica.
Confesso que hi ha un sol baptisme
per perdonar el pecat.
I espero la resurrecció dels morts
i la vida del món que ha de venir. Que així sigui.

SANCTUS

Sant, sant, sant
és el Senyor Déu dels exèrcits.
El cel i la terra són
plens de la seva glòria.
Hosanna a les altures.

BENEDICTUS

Beneït el qui ve en nom del Senyor.
Hosanna a les altures.

AGNUS DEI

Anyell de Déu,
que llevu el pecat del món,
Tingueu pietat de nosaltres
Doneu-nos la pau.

RAMON HUMET (n. 1968)

Missa Custoditus ab ira mundi

KYRIE

Kyrie, eleison
Christe, eleison
Kyrie, eleison

GLORIA

Gloria in excelsis Deo.
Et in terra pax hominibus bonae
voluntatis.
Laudamus te, benedicimus te,
adoramus te, glorificamus te.
Gratias agimus tibi propter
magnam gloriam tuam.
Domine Deus, Rex coelestis.
Deus Pater Omnipotens.
Domine Fili unigenite,
Jesu Christe
Domine Deus,
Agnus Dei,
Filius Patris.
Qui tollis peccata mundi,
miserere nobis,
Qui tollis peccata mundi,
suscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad dexteram Patris,
miserere nobis.
Quoniam tu solus Sanctus,
tu solus Dominus
tu solus Altissimus Jesu Christi.
Cum Sancto Spiritu
in gloria Dei Patris, amen.

CREDO

Credo in unum Deum,
Patrem omnipotentem,
factorem caeli et terrae,
visibilium omnium et invisibilium.
Et in unum Dominum Jesum Christum.
Filius Dei unigenitum
et ex Patre natum ante omnia saecula.
Deum de Deo, lumen de lumine.
Deum verum de Deo vero,
genitum, non lactum,
consubstantialem Patri,
per quem omnia facta sunt.
Qui propter nos homines
et propter nostram salutem
descendit de caelis.
Et incarnatus est
de Spiritu Sancto ex Maria Virgine
et homo factus est.
Crucifixus etiam pro nobis

RAMON HUMET (n. 1968)

Missa Custoditus ab ira mundi

KYRIE

Senyor, tingueu pietat
Crist, tingueu pietat
Senyor, tingueu pietat

GLORIA

Glòria a Déu a dalt del cel
i a la terra pau als homes
de bona voluntat.
Us lloem, us beneïm,
us adorem, us glorifiquem.
Us donem gràcies per la vostra
immensa glòria.
Senyor Déu, Rei celestial,
Déu Pare omnipotent,
Senyor, Fill unigènit,
Jesucrist,
Senyor Déu,
Anyell de Déu,
Fill del Pare.
Vós que lleveu el pecat del món,
tingueu pietat de nosaltres;
Vós que lleveu el pecat del món,
acolliu la nostra súplica.
Vós que seieu a la dreta del Pare,
tingueu pietat de nosaltres.
Perquè Vós sou l'únic sant,
vós l'únic Senyor,
vós l'únic Altíssim, Jesucrist.
Amb l'Esperit Sant,
en la glòria del Déu Pare. Que així sigui.

CREDO

Crec en un sol Déu.
Pare totpoderós,
creador del cel i de la terra,
de totes les coses visibles i invisibles.
I en un sol Senyor Jesucrist,
fill unigènit de Déu,
nascut del pare abans de tots els segles.
Déu de Déu, Llum de Llum,
Déu vertader de Déu vertader.
Engendrat, no pas creat,
de la mateixa naturalesa que el Pare;
per ell tota cosa fou creada.
El qual per nosaltres els homes
i per la nostra salvació,
davallà del cel.
I, per obra de l'Esperit Sant,
s'encarnà de la Verge Maria
i es feu home.
Crucificat després per nosaltres

sub Pontio Pilato
passus et sepultus est.
Et resurrexit tertia die,
secundum scripturas,
et ascendit in caelum,
sedet ad dextram Dei Patris.
Et iterum venturus est cum gloria
iudicare vivos et mortuos,
cuius regni non erit finis.
Et in Spiritum Sanctum
Dominum et vivificantem,
qui ex Patre Filioque procedit;
qui cum Patre et Filio
simul adoratur, et conglorificatur;
qui locutus est per Prophetas.
Et unam Sanctam catholicam
et apostolicam Ecclesiam.
Confiteor unum baptismum
in remissionem peccatorum.
Et expecto resurrectionem mortuorum,
et vitam venturi saeculi, amen.

SANCTUS. BENEDICTUS

Sanctus, Sanctus, Sanctus.
Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt caeli et terra, gloria tua
Hosanna in excelsis.
Benedictus qui venit in nomine Domini.
Hosanna in excelsis.

AGNUS DEI

Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Dona nobis pacem.

sota el poder de Ponç Pilat,
patí i fou sepultat.
I ressuscità al tercer dia,
d'acord amb les Escripures
i se'n pujà al cel;
seu a la dreta del Pare
i tornarà gloriós
a judicar els vius i els morts,
i el seu regnat no tindrà fi.
Crec en l'Esperit Sant,
que és Senyor i infon la vida;
que procedeix del Pare i del Fill
i juntament amb el Pare i el Fill
és adorat i glorificat;
que parlà per boca dels profetes.
I en una sola Església,
santa, catòlica i apostòlica.
Confesso que hi ha un sol baptisme
per perdonar e lpecat.
I espero la resurrecció dels morts
i la vida del món que ha de venir. Que així sigui.

SANCTUS. BENEDICTUS

Sant, sant, sant
és el Senyor Déu dels exèrcits.
El cel i la terra són
plens de la seva glòria.
Hosanna a les altures.
Beneït el qui ve en nom del Senyor.
Hosanna a les altures.

AGNUS DEI

Anyell de Déu,
que llevu el pecat del món,
Tingueu pietat de nosaltres
Doneu-nos la pau.

AMB EL SUPORT DE:

Organitza:

Amb el suport de:

Digitalització dels programes de mà:

Col·laboradors:

Mitjants oficials:

El Festival és membre de:

Festival de Torroella de Montgrí 2022

Facebook: @FestivalTorroelladeMontgrí

Twitter: @Fest_Torroella

Instagram: @festivaldetorroella

#FestivalTorroella

#arecerdelafúriadelmón

www.festivaldetorroella.cat

FESTIVAL DE
TORROELLA
DE MONTGRÍ

JM Torroella de Montgrí